

Valmiuslain käyttöönottoon liittyvät vaikutukset kaupungin toimintaan, yhteistoimintamenettelyn käynnistäminen

157/11.110/2020

KH § 128

Selostus:

Kaupunginhallitus on 30.3.2020 §:ssä 126 itseoikaisuna kumonnut menttelyvirheen vuoksi 23.3.2020 kaupunginhallituksen §:n 111. Näin ollen asia tulee ratkaista uudelleen.

COVID-19 epidemia tilanteesta johtuen hallitus on 16.3.2020 todennut poikkeusolojen olevan olemassa sekä esittänyt valmiuslain käyttöön ottamisesta (valmiuslaki on otettu käyttöön) ja antanut sen nojalla seuraavat määräykset:

- Suljetaan valtion ja kuntien museot, teatterit, Kansallisooppera, kulttuuritalot, kirjastot, kirjastoautot, Kansallisarkiston asiakas- ja tutkijasalipalvelut, harrastustilat ja -paikat, uimahallit ja muut urheilutilat, nuorisotilat, kerhotilat, järjestöjen kokoontumistilat, vanhusten päivätoiminta, kuntouttava työtoiminta ja työkeskukset.
- Koulujen, oppilaitosten, yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen sekä kansalaisopistojen ja muun vapaan sivistystyön tilat suljetaan ja lähiopetus niissä keskeytetään lukuunottamatta koulussa järjestettävää esiopetusta sekä perusopetuksen 1-3 luokkien lähiopetusta. Perusopetuksen järjestäjällä olisi siten velvollisuus järjestää perusopetuslain mukaista perusopetusta ja muuta toimintaa lähiopetuksena koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa kaikille esiopetuksen oppilaille, perusopetuksen 1-3 vuosiluokkien oppilaille, perusopetuslain 17 §:ssä tarkoitetuille erityisen tuen päätöksen saaneille oppilaille ja perusopetuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitetuille pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville oppilaille
- Varhaiskasvatuksen toimintayksiköt ja niiden yhteydessä järjestettävä esiopetus pidetään toistaiseksi toiminnassa. Näin turvataan yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisten alojen henkilöstön lasten pääsy varhaiskasvatukseen ja mahdollistetaan vanhemmille työssäkäynti. Valtioneuvosto linjaa, että ne vanhemmat ja huoltajat, joiden on mahdollista järjestää lapsen hoito kotona, menettelevät niin.

Koronapandemian vuoksi on jo jouduttu sulkemaan ja joudutaan jatkossakin todennäköisesti sulkemaan kaupungin joitakin toimintoja ja yksiköjä sekä vähentämään palvelutarjontaa. Tästä johtuen esitetään, että käynnistetään tuotannollisista syistä johtuvat kaupungin koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintamenettelyt, joissa

neuvotellaan lähtökohtaisesti suljettujen toimintojen henkilöstön mahdollisista lomautuksista tai osa-aikaistamisesta. Neuvottelut eivät johda irtisanomisiin.

Työnantaja on informoinut yhteistoimintamenettelyn valmistelun käynnistämisestä ja perusteista pääsopijajärjestöjen edustajia 19.3.2020 pidetyssä tilaisuudessa. Muistio tilaisuudesta esitellään kokouksessa.

Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa (449/2007) annetun lain 4 §:n 4-kohdan mukaan työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa käsitellään ainakin sellaiset asiat, jotka koskevat taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista. Yt-lain 5 §:n 1 momentin mukaan ennen kuin työnantaja ratkaisee 4 §:ssä tarkoitetun asian, hänen on neuvoteltava yhteistoiminnan hengessä yksimielisyyden saavuttamiseksi valmisteilla olevan toimenpiteen perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehdoista ainakin niiden työntekijöiden kanssa, joita asia koskee. Neuvottelut on aloitettava niin ajoissa kuin mahdollista.

Kunnallisesta yhteistoiminnasta annetun lain 15 §:n mukaan, jos kunnan viraston, laitoksen tai muun toimintayksikön toiminnan vaarantuminen tai muut erittäin painavat syyt, joita ei ole voinut ennakolta tietää, ovat yhteistoimintamenettelyn esteenä, voidaan 4 §:n 1 momentin 1 ja 4 kohdassa sekä 7 §:ssä tarkoitetussa asiassa tehdä päätös ilman edeltävää yhteistoimintamenettelyä.

Työnantajan lähtökohtana on, että kunnallisen yhteistoimintalain 15 §:lä tulisi sovellettavaksi COVID-19 tilanteen aiheuttaman poikkeusolon vuoksi sekä eritoten valtioneuvoston päätöksen perusteella suljettujen työyksiköiden henkilöstön osalta.

Työnantajan lähtökohtana on, että kunnallisen yhteistoimintalain 15 §:ää voitaisiin tässä tilanteessa soveltaa. Näin ollen lomautuksia koskevat päätökset, mikäli niihin nopeasti joudutaan, voitaisiin tehdä tässä poikkeuksellisessa tilanteessa heti yhteistyötoimikunnan ja kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen eritoten valtioneuvoston päätöksen perusteella suljettujen työyksiköiden henkilöstön osalta.

Tämän ohella yhteistoimintamenettelyssä tulee arvioitavaksi muut tuotannolliset syyt, mitkä aiheutuvat COVID-19 tilanteesta ja valtioneuvoston päätösten/linjausten johdosta, kunnalliseen palvelutuotantoon. Näiden osalta lähtökohtaisesti neuvotellaan työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa (449/2007) säädetyn lain 4 §:n mukaisesti.

(Valmistelu: henkilöstöpäällikkö Susanna Laine, puh. 044-417 4060)

(Valmistelu: hallintojohtaja-kaupunginlakimies Aki Rasimus, puh
044-4174041)

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää yhteistoimintamenettelyn
käynnistämisestä tuotannollisella perusteella selostusosan perustein.

Käsittely:

Esteellisinä kokouksesta poistuivat (HallL 28 § 1 m. k 4) Hytönen
Seija, Metsälä Sanna, Kristiansson Olli-Pekka ja Suomalainen
Tuukka.

Pöytäkirjanpitäjänä tämän asian käsittelyn osalta toimi Aki Rasimus.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Toimenpiteet:

Henkilöstöpäällikkö